

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 87

31 жовтня 2022 р.

м. Переяслав

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

31 жовтня 2022 року

Вип. 87

Збірник наукових праць

Переяслав – 2022

ЕКОНОМІКА / ЕКОНОМИКА

УДК 336.77

*Наталія Гвоздєй
(Умань, Україна)*

НАПРЯМИ ЗДІЙСНЕННЯ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

У статті розглянуто сутність поняття активних операцій банківської установи як важливого елементу її діяльності задля отримання прибутку. Проаналізовано можливі варіанти класифікації активних операцій залежно від критерію, покладеного в основу (рівень ризику, ліквідність та строк укладання). Обґрунтовано основні принципи формування кредитної політики банку. Запропоновано перспективні напрями розвитку активних операцій банківських установ за допомогою використання посередницьких операцій та нетрадиційних банківських послуг.

Ключові слова: кредитна діяльність, кредитна політика, активні операції банку, кредитування, банківська система.

Сталий розвиток України можливий лише за умови достатніх обсягів інвестиційних ресурсів для здійснення структурних зрушень у господарському комплексі країни. Цього можна досягти через активізацію банківських установ до фінансування економіки, що проявляється в здійсненні активних операцій банків.

Сучасна ж ситуація в українській економіці диктує необхідність активізації діяльності банків як посередників в акумулюванні та перерозподілі тимчасово вільних коштів. Основою активних операцій банку є їх кредитна діяльність, яка регламентується кредитною політикою [1].

Існує думка, що перегляд кредитної політики має здійснюватися не рідше як один раз на рік. Ми вважаємо, що українські банки при жорсткій конкуренції та сучасних умовах змушені коригувати свою кредитну політику значно частіше. Це зумовило необхідністю створення в банках спеціальної структури – комітету з кредитної політики, який підпорядкований спостережній раді банку.

Створення раціональної стратегії реалізації ефективної кредитної політики банку можливе лише за рахунок поєднання зусиль декількох банківських підрозділів, так як виконання комплексу банківських послуг та операцій вимагає: обліку особливостей руху грошових коштів кожного клієнта; розподілу грошових коштів за сумами, строками, дохідністю; встановлення відсоткових ставок по кожній групі грошових засобів клієнта; формування для активних операцій банку портфеля залучених ресурсів, детермінованих за обсягами, строками, вартістю; оптимізації відсоткових витрат банку в межах даної фінансової технології. Звідси випливає, що кредитна політика банку повинна бути спрямована як на зростання обсягів активів, так і на підвищення їх якості [2].

В рамках обмежень НБУ, попиту клієнтів, адаптивності до кожного банку при наявності жорсткої конкуренції, неоднорідності підходів до формування ресурсної бази, а також факторів зовнішнього походження (фінансова криза світового рівня) ускладнюється формування кредитної політики банку [3].

Варто наголосити на тому, що формування кредитної політики відбувається, коли вже сформульована загальна стратегія кредитної діяльності банку, саме в рамках цієї стратегії визначені пріоритетні цілі формування кредитного портфеля з урахуванням сформованих умов кон'юнктури ринку, зовнішнього середовища та власних можливостей банку.

Вважаємо, що принципом є той факт, що комплекс заходів щодо формування та реалізації кредитної політики буде ефективним лише тоді, коли матиме системний характер та буде підпорядкований єдиній загальній стратегічній меті.

Можемо сформулювати мету розробки і реалізації кредитної політики банку, яка базується на обґрунтуванні необхідності і пріоритетності новаторських змін у кредитному секторі – це зростання ринкової вартості банку за рахунок використання кредитної політики банку. При досягненні цієї мети попереднім кроком є максимізація прибутку банку, що носить економіко соціальний характер, такий як: зниження ділової активності суб'єктів господарювання сприяє підвищенню вартості кредиту, а в наслідок цього знижуються, як соціальна захищеність населення так і обсяги самого кредитування. Але слід зазначити, що банк являє собою на ринку кредитних послуг відокремлений суб'єкт і в першу чергу на стадії розробки будуть враховуватися саме інтереси власників, а потім всіх інших суб'єктів кредитних відносин, які мають другорядні позиції [5].

Виходячи з вище сказаного, можемо виділити ряд завдань кредитної політики банку: зменшення рівня простроченої заборгованості в кредитній діяльності; підвищення рівня конкурентоспроможності; підвищення рівня прибутковості; підвищення ринкової вартості.

На нашу думку, до принципів формування кредитної політики банку варто віднести наступні: комплексність – комплексний характер повинні носити етапи створення і реалізації кредитної політики банку в силу необхідності поєднання процесу планування і його виконання для досягнення остаточної мети. Слід зазначити, що кредитну політику неможна виділяти, як першооснову діяльності, в силу того, що вона є складовою стратегії розвитку банку, яка повинна враховувати особливості депозитної діяльності, ліквідної позиції банку та інші; взаємозалежність – формування і вторинність механізму реалізації кредитної політики необхідно відокремити. Фактор часу корегує послідовності виконання дій будь якого механізму, обираючи першочерговість і подальшу логічність його роботи при наданні характеристики даному принципу; оптимальність – передбачає підвищити прибутковість і вартість кредитної установи при поєднанні оптимальних умов і переліку кредитних продуктів пропонуваніх суб'єктам господарської діяльності і фізичним особам [5].

Один з головних принципів підходу – це оптимізація при виборі напрямків кредитування, суми, періоду, валюти кредитного договору і процентної ставки.

Отже, з одного боку, банківська система зацікавлена в розвитку економіки, постійному відновленні і постійному нарощуванні виробничого потенціалу, що неможливо без значних кредитних та інвестиційних ресурсів. З іншого – кожен банк зацікавлений в отриманні прибутку і мінімізації ризиків, що є причиною низької кредитної та інвестиційної активності. З метою вирішення цієї суперечності щодо активного залучення банківських ресурсів для досягнення основної мети – розвитку економіки і підвищення її ефективності – актуальною проблемою держави є вирішення таких основних завдань: сприяння та часткове формування конкурентоспроможного ринку кредитних та інвестиційних банківських ресурсів; стимулювання створення кредитними установами достатнього для здійснення інвестування капіталу і забезпечення його збережаності; сприяння зниження ризику в кредитній та інвестиційній діяльності.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Волошин І. Оптимальне управління роздрібним кредитуванням банку. *Вісник Національного банку України*. 2015. №5. С. 22-27.
2. Іванілова О. А. Удосконалення інструментарію управління портфелем активів комерційного банку. *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. № 2. С. 210-216.
3. Карчева Г. Т. Ефективне управління активами і пасивами – необхідна умова фінансової стійкості банку. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2012. № 1. С. 240-249.
4. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Пірог В. В. Оцінювання якості кредитного портфеля банків з урахуванням виконання економічних нормативів НБУ. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 5. С. 228-235.

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ / БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Любомира Гуменюк

РОЛЬ ФОТОСИНТЕЗУ У БІОСФЕРІ

5

ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ / ГЕОГРАФИЯ И ГЕОЛОГИЯ

Валентина Стельмах

АНАЛІЗ МОРФОМЕТРИЧНИХ ТА ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ
ШТУЧНОЇ ВОДОЙМИ м. НОВОВОЛИНСЬК

7

ЕКОЛОГІЯ / ЭКОЛОГИЯ

Ольга Євтушенко, Аліна Сірик

ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗРОБКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

12

Ольга Карпець

АНТРОПОГЕННИЙ ВПЛИВ НА ҐРУНТОВИЙ ПОКРИВ ТА ОХОРОНА ҐРУНТІВ

16

Наталія Стратічук, Юрій Савлук

ОЦІНКА ВПЛИВУ НАФТОПРОДУКТІВ НА СТАН ВОДНИХ РЕСУРСІВ

20

Шобегім Шоэргашова, Нигора Иброхимова, Хуршид Холмирзаев

ЗАГРЯЗНЕННЯ РЕКИ АХАНГАРАН СОЕДИНЕННЯМИ АЗОТА
В ВЕСЕННИЙ ПЕРИОД

23

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ / ТУРИЗМ И РЕКРЕАЦИЯ

Ару Абдикадилова, Ляззат Спанкулова

МҮРАЖАЙ ҚЫЗМЕТІ – МӘДЕНИ ТУРИЗМНІҢ НЕГІЗІ РЕТІНДЕ

26

Наталія Габчак, Андріана Андрійцьо

SWOT-АНАЛІЗ ГІРСЬКОЛИЖНОГО КОМПЛЕКСУ
«ПОДОБОВЕЦЬ-2000» ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

29

Наталія Габчак, Наталія Лещук

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО АГЕНСТВА «ЕВЕРЕСТ»
МІСТА УЖГОРОДА

31

Алла Ковальова

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ
В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

34

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ / ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

Вікторія Краля, Тетяна Осипчук

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

37

ЕКОНОМІКА / ЭКОНОМИКА

Наталія Гвоздеї

НАПРЯМИ ЗДІЙСНЕННЯ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

40

Діана Мовчан

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МОНИТОРИНГУ В УКРАЇНІ

42

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ / МЕНЕДЖМЕНТ И МАРКЕТИНГ

Анна Мащенко

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНІЗАЦІЯХ

46

Лідія Павлюк

РЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТАМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ЛЮДСЬКИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ОРГАНІЗАЦІЇ

48

Ірина Стемковська

СУТНІСТЬ ДЕФІНІЦІЙ «УПРАВЛІННЯ» І «МЕНЕДЖМЕНТ»
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ

51